

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

De virginibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Sermones communes

etatu de morte. Propterea bñ horat paul⁹
ad Gal. vj. dicens. Dum tēpus habemus
operemur bonū. Et dñs in verbis ppositis.
Videte. i. puidete vobis diligenter: vigila
te in bonis operib; et orate. Nescitis enim
quā tēps sit. tēps in quā miserabil' pūctōis.

Secundo illud est tēpus rigoroſe et
terribil' examinatiois. Tūc em̄ dī
vnicuiq; illd Lu. xvj. Redde rati
one villicatiois tue. tam em̄ nō poteris vil
licare. Er̄ aut̄ tūc rō reddēda generalit'
et generalis examinatio fiet de tribus.

Primo de donis concessis

Secundo de malis commissis

Tertio de bonis omissis

Vide in tractatu de iudicio sexta cōsidera
tione p̄cipali. Bene ergo horat nos sal
uator dicens. Videte q; de oib; rōez estis
reddituri. Vigilate p̄ pparatōe reddēde
ratiois. et orate p̄ impetrāda gratia iudicis
Nescitis em̄ quādo tēpus sit. i. quādo vene
rit tēpus illud in quo necessario vos opor
tebit rationē reddere coram summo iudice

Et ad hoc p̄ponit nobis dñs exemplum.
Sicut homo qui p̄gre p̄fectus reliq; do
mum suā. et dedit seruis suis potestātē cu
iusq; opis et sanctori p̄cepit vt vigilet. Be
da. Homo qui p̄gre p̄fect' reliq; domū
christus est. qui ad patē post resurrectōem
victor ascendens ecclesiā corporaliter reli
quit: quam tamē nunq; diuine p̄sentie p̄e
sidio deseruit. Grego. in homel. Dedit au
tem seruis suis potestātē cuiusq; opis: q; si
delib; suis concessā spūssancti gratia facul
tatē tribuit bonis operibus seruiēdi. San
ctori autē ecclesie rectori p̄cepit vt vigilet
Nec solū rectores ecclesie sed et om̄es vigi
lare p̄p̄mur ianuas cordiū custodientes:

ne antiq; hostis mala suggestio subiret:
ne dñs nos dormientes inuepat. Unde ex
hac similitudine concludens sic dicit. Vigila
te ergo nescitis em̄ quādo domin' dom'
veniat: sero an gallicantu an mane. i. prima
vel secunda vel tertia parte noctis. id est vi
te huius p̄sentis que comparat nocti res
pectu vite beatorum. Et sequitur. Ne cū
venit repente inueniat vos dormientes. et
subdit. Quod ar̄ vobis dico: oib; dico vi
gilare. Pensate charissimi quia non sine cā
rotiens reperit illud verbū vigilare. vt vici
nobis ostendat maximā nobis imminere

necessitatē vigilandi in operib; bonis. Au
gustin' ad Helitiū. Vigilate debet om̄is
christianus ne imparatū cum inueniat do
min' aduentus. Imparatū autē cum inue
niet dies ille quem imparatū irruentet vite
huius vltimus dies. Hec ille.

Tertio illud est tempus damno
se et horribilis sententiatōis. Et
hoc quo ad reprobos. contra q̄s
ferenda est sententia damnationis q̄ horri
bilis est valde p̄cipue p̄pter tria

Primo p̄pter firmitatem irreuocabilē

Secundo p̄pter veritatē interminabilē

Tertio p̄pter seueritatē irremediabilem.

Primo propter firmitatem irreuocabilē
quia ab ea nullus poterit
appellare cū sit a supremo iudice: cuius
sententia immutabilis est. Galachie. iij.
Ego dñs et non mutor

Secundo propter veritatē
interminabilē. q; p̄ illā sententiā mittentur
reprobi in ignem eternum. Datto ci. xij.
Ite maledicti in ignem eternū et c.

Tertio propter seueritatem
irremediabilem. quia sic punient sine q̄
cuiq; relaxatōe penē sibi taxate. Sap. xij.
Impijs vlt; in nouissimū sine misericordi
dia ira sup̄uenit. Hec ergo q̄d dicit p̄cōe
deo facere poteris atēte cōsiderate. Et vi
dete: vigilare et orate. Nescitis em̄ quā
tempus sit. Vigilate inquam ne dñs inueniat
vos dormientes sed in bonis opib; vigilēs
et strenuos. et ad coronā quā vigilantibus
p̄misit vos p̄ducere dignet. Amen.

Sermones sup̄ aliq; euangelia de comu
ni virginū. Primo sup̄ illd. Sile est regnū
celoz; decē virginib;.

Vigilate ita
q; nescitis diē neq; horam
Dat. xxv. Quāta diligētia
iudice debemus expectare do
min' aduētū cū nesciam' diē neq; horam.
Greg. Quia post petā deus penitentiā sus
cipit si sciret quisq; de p̄sentī seculo quo
tempore exiturus sit aliud tēpus volupta
tibus atq; aliud p̄nie aptare possit. Sed

de virgibus Jo. CCLXXXVII

q̄ penitentiā veniā spondet peccati dñe crasti
nū nō p̄mittit. Sp̄ q̄ extremū diē dñm̄ me
tuere quē nūq̄ possum? p̄videre. Illa ho
ra hñi erit? ē sp̄ ih̄uēda. ista n̄i redēptoris
admonitio an̄ mētis oculos sp̄ est ponēda.
q̄ ait: Vigilate itaq̄ qz nescis diē neq̄ ho
ra. Hec Gre. Ad h̄ aut̄ rēdit tota h̄? euan
gelij p̄bōla vt ad fusa oculos cordis apl̄a
mala fugiam? z bona opemur: s̄ cū oi dilt
gētia ad dñi aduētū nos p̄pem? In hac
p̄bōla euāgelica triplex nob̄ p̄ponit cō
sideratio ad hoc inductiua.

Prima ē consideratio obfuaide dispositōis.
Secūda est consideratio formidāde manife
statiōis. Tercia est consideratio expe
ctande retributionis.

Prima est rē. s̄. q̄tū ad conditōi
nē meritōiā. Et hec consideratio
nobis norat cū dñi. Sicut est regnū
celoz. i. p̄ns ecclia militans. in q̄. s̄. sūt mali
cū bonis. z reprobi cū electis: decē p̄gibz.
z c. Desiḡt aut̄ nob̄ i euāgelio triplex cōdi
tio necēria ad statū meritōiē dispositōis
req̄site ad intrādū celestes nuptias cō sp̄o

Prima est puritas cōntinen
tialis repressiōis.

Secūda ē claritas sp̄ialis op̄ationis

Tercia est sinceritas cordial̄ intentōis.

Prima est rē. Hec desiḡt p̄ p̄gūm̄ q̄ hic
accipit p̄ p̄tinetia a prauis p̄cupiscētijs.
Gal. v. Qui ch̄i sūt carnē suā crucifixerūt
cū vicijs z p̄cupiscētijs. Vel pot̄ etiā p̄ p̄gū
tate intelligi integritas fidei q̄ necēario ē
req̄rit ad meritū: qz vt dñi Heb. xj. Sine fi
de impossibile ē placere deo. De q̄ virgita
te dicit apl̄s. ij. Cor. x. Respondi vos vni
viro p̄ginē castā exhibere ch̄io. Hec ei de
sponsatio fit p̄ fidem. Dicit. ij. Sp̄sabo

Secūda est claritas opa
tionis q̄ siḡt p̄ lāpadē. Aug. de v̄bis dñi.
Lāpades q̄ manibz gestant opa sūt. Dicitū
est em̄. Luceant opa v̄ra coram hominibz.

Tercia est sinceritas intentiōis: vt v̄c
h̄mōi opa fiant p̄t̄ gl̄iam dei nō p̄t̄ gl̄o
riā hominū. i. Cor. x. Dia in gl̄iam dei fat
cite. Et hoc signatur p̄ oleū. Qñ lz oēs de
cem virgines lāpades habeant: nō tñ oēs
habent oleū secū. Aug. Qui nō p̄p̄tea gau
det qz deo intr̄isee? placet h̄i habz oleū secū
gaud̄iū tñm̄ nō habent dū continent v̄l
vunt nisi in laudibz hoim. Prudentes aut̄

acceptē oleū cū lāpadibz: et leticiā bonoz
opez. i. v̄s suis. i. i corde atqz scia posuerūt.
sicut apl̄s monet: Probet aut̄ seipm̄ hō. et
tūc in seip̄o gl̄iam habebit z nō in altero.
Consequēter aut̄ in textu euāgelico ponit
vna generalis p̄ditio siue cōclusiōiā bono
rum q̄ maloꝝ. Cui? consideratio nos idu
cere debet ad bona opa faciēda p̄t̄ deuz.
qz v̄c opz nos omnes mori. Qñ dicit
xtus. Hora aut̄ faciēte sponso. i. ch̄io dis
ferente iudicē: donec v̄c impleat nūer?
electoz: dormitauerūt oēs et dormierunt.
Aug. s̄. de v̄bis dñi. Ex v̄trogz eni genere
hominū moriunt h̄ interuallo tēp̄is donec
sub aduētū dñi fiat resurrectio mortuoz.
Gre. Dormire etenim mori est. Ante somnū
p̄o dormire est: an̄ mori ē a salute lāque
scere.

Secūda est cōsideratio formidā
de manifestatiōis. qz v̄c omnia
tandē manifestabunt i iudicē. Vel
Et tūc videbit̄ qua intentiōe quisqz opat̄
sit. Et hec consideratio norat cū dicit. Hec
dia antē nocte clamor fact? est zc. Vbi no
tandē sunt tres sp̄ales cōsideratiōes.

Prima ē consideratio terribilis vocatiōis.

Secūda ē consideratio ip̄osib̄l̄ euasiōis

Tercia est miserabilis recognitiōis.

Prima est rē. qz v̄c oēs terribil̄ clamo
re vocabunt ad iudiciū. Ideo dñi. Hec dia
aut̄ nocte clamor fact? est zc. Aug. de verb
dñi. Hec dia nocte. i. nullo sciēte aut sperā
te. Unde z p̄m̄ q̄sida h̄ fiet ad litterā mes
dia nocte. Sed nō illa sicut dies illum
nabitur. Ideo aliqui dicūt dies. Q̄ quan
tus ille clamor: quia nō erit animi. Ita alte i
celo. nec ita p̄funde in inferno. nec corpus
in sepulcro quin audiat hunc clamorē z cō

Secunda est cōsiderati
ōis ip̄osib̄l̄ euasiōis. que norat cū dī
citur. Ecce i. dñsus venit. i. iudex cui null?
potest resistere. exite obuiā ei. s̄. necēario z
sine dilatiōe. ij. Corin. v. Omnes nos op
tet manifestari ante tribunal ch̄isti.

Tercia est consideratio miserabil̄ recog
nitiōis. qz tunc reprobi cognoscēt futūra
tem suā: sed tarde. Unde dicit. Tunc sur
reperunt omnes virgines ille z aprauerūt
lampades suas. id ē vt dicit Aug? ratiōes
reddēdas operū suoz. Iste em̄ ornat? vel
apratō nō est aliud q̄ recursus ad mentes

Sermones communes

cogitando de iusticia operum suorum. Et hoc est commune fatuis et prudentibus. Sed fatue dicitur sapientibus. Date nobis de deo vobis: quia lampades vestre extinguuntur. Orige. Lampades fatuarum virginum extinguuntur: quia opera que clara hominibus foris apparent in aduentu iudicis intus obscurant. Quid autem quod fatue a prudentibus oleum petunt? Si in aduentu iudicis cum se intus vacuas inuenerint: testimonium foris querunt. Quia nos quasi sine opere pelluntur. Dicitur testimonium de vestris operibus que vidistis. Hec ille. Secus. Ruderunt prudentes dicentes. Ne forte homo sufficiat nobis et vobis. Hec rursus negatiua sicut quod nullus tunc ad alium quantum tunc iustitiam poterit per auxilio habendo recurrere. nec alius sicut tunc iustitiam poterit alium iuuare. sed vix sibi soli. Sic sua iustitia. Aug. Quisquis per se rationem reddet: nec alieno testimonio vnusquisque adiuuabitur apud deum. Et ei testimonium prohibeat conscientia sua. Sequitur. Ire potius ad vendentes et emite vobis. q. d. Considerate quod valuit vobis per humana laudem bona operari. Aug. de spiritibus domini. Videatis nunc quod vos adiuuatis quod vobis laudes vendere consueuistis. Sequitur. Dum autem iterum emere. Topice loquitur. Id est si adhuc viuere et inuenire iterum emere. In quo implicat quod remanet affectus et habet vanitatem preteritam. sicut Aug. dum meliarent se in ea que foris sunt: et solita gaudia redirent: venit sponsus. i. iudex. Quoniam tunc desolatio miseris et fatuis quam sic cognoscet fatuitatem suam preteritam et vanitatem. cuius adhuc affectum retinebunt.

Tertia est consideratio expectande retributionis: que notat ibi. venit sponsus: et qui parate erant etc. Ubi notande sunt tres speciales hierarchias.

Prima est consideratio honorabilis receptionis.

Secunda est consideratio confusibilis electionis.

Tertia est notabilis exhortationis.

Prima est etc. que notat cum dicitur. Et qui parate erant intraverunt cum eo ad nuptias. sicut ad celestium regni gloriam. Apo. ca. xix. Vbi quod ad cenam nuptiarum agni vocati sunt.

Secunda est consideratio

confusibilis electionis qua foris efficientes reprobantur. Et hoc notat cum dicitur. Et clausa est ianua. Ianua iquam triplex. sicut misericordie ad indulgentium que modo omnibus aperit. gratie ad merendum. que modo omnibus offert. glorie ad intrandum: que modo omnibus penitentibus reterat. Aug. de spiritibus domini. Post iudicium non potest esse preteritum aut meritum locum. Hec. Si scire quis posset palato cordis quod ad mirationis habet quod dicitur. sicut omnia veniunt quod dulcedinis: et qui parate erant intraverunt cum eo ad nuptias. Sed quod amaritudinis: et clausa est ianua. Tunc regni ianua iugentibus clauditur quod modo stultie penitentibus aperit. quia nequaquam tunc veniunt inueniunt quod modo tempus venie apertum patitur. Ibi a domino non potest mereri quod petit: quod si non vult audire quod iustitiam sit. Hec Grego. Nouissime iustitiam per nimis tardam et infructuosam penitentiam veniunt et reliqua virgines dicitur. Dne dne aperit nobis Hiero. Egregia in domini appellatione presertim iudicium fidei est. Sed quod potest vocari iudicium care que operibus neges. Porandum autem quod in humanis spiritibus hec agunt sed conscientie sibi loquuntur. Et sicut dicit Aug. Digna eius severitas post iudicium: cuius ante iudicium ineffabilis misericordia pregarata est. Ideo respondens ait. Ante dico vobis: nescio vos: notitia. sicut probatiua. Aug. de spiritibus domini. Non dicitur est quod emerit oleum: ideo intelligitur gaudere se: nescio remanente de alienis gaudibus gaudio: in angustiis et magnis afflictionibus redire ad imploratorem dei. sed non habet sapientiam dei ut intrent in gaudium eius quod non coram deo sed ut placeret hominibus conati sunt aliquid sibi in eis precepta operari. Hiero. Nouit dominus qui sunt etc. et qui ignorat ignoscet. Et virgines sine vel corporis puritate: vel vere fidei confessione etiam quod oleum non habent ignorant a sponso.

Tertia est consideratio notabilis exhortationis: cuius dicitur. Vigilate itaque: quia vos ad mortem et iudicium sollicite preparate: quia nescitis diem neque horam mortis vestri iudicij. Hiero. Et hoc quod infortuna: vigilate itaque quia nescitis diem neque horam: intelligitur vniuersa que dicta sunt esse similia. Et quia ignorant iudicij diem sollicite nobis lumen bonorum operum preparant. Aug. de verbis domini. Non solum autem illius futuri

De virgibus Fo. CCLXXXVIII

repositis quo venturus est spūs: sed sine q̄
q̄ dormitionis die & hora nescit ad quam
q̄s parat? ē etiā parat? inuenit cum il
la vor sonuerit qua omnes euigilaturi su
mus. Sicut ergo dicit Chrysostomus. Reuocem?
ad memoriā exemplū q̄ de virginibz refer
tur que exclusē sunt a thalamo sponsi pro
pter olei defectū. Ponam? nosmetipsos in
illis que excludunt: & inde q̄s uoloz: q̄ pe
na sit si cogitem? posse nos eadē parti cum
negligim?. Est ne aliq̄s ita lapideus qui h̄
exemplo nō moueat & timeat ne similia in
currat. Hec ille. Vigilemus igit & ornē
lampades n̄as: oleū id ē spirituale gaudi
um habētes in p̄scentis n̄s: ut debite p̄
parati intrare possim? cū sponso d̄no ad
nuptias celoz immortalis. Amen

Sermo sup euangelio. Sile est reg.
celoz thesauro. Dat. xiiij.

Simile est reg
nū celoz thesauro. homi nes
gociatori: et sagene misse i ma
re. Dat. xiiij. Be. in home. Celoz regnū
idcirco terrenis rebus. Ut dicit ut ex his q̄
anim? nouit surgat ad incognita que nō
nouit: ut p̄ hoc q̄ scit notū diliget: discat
& ignotū amare. Hec ille. Tres autē pa
bolas in hoc euāg. ponit d̄ns q̄bus siḡt re
gnū celozū. i. statū ecclesie militantis: & aie
deuote in qua regnat de? rebus q̄busdam
terrenis.

Prima est parabola desideratiue affectōis

Secūda est inflāmatiue dilectōis

Tertia est exhortatiue p̄auentionis

Prima est parabola desideratiue
affectōis: cū dicit Simile ē re
gnū celoz thesauro abscondito in
agro. Scom Be. Thesaur? iste abscondi
tus est celeste desiderū. Vere thesaur? ma
ximus desiderū regni celestis in corde de
uoto absconditū. p̄pter q̄d habendū & con
suandū cōtēnenda sunt oia t̄palia: que ad
modū cōtempserūt virgines sacre. Cir
ca hunc autē thesaurū noranda est triplex
consideratio.

Prima est consideratio inuentionis

Secūda est consideratio absconsonis

Tertia est p̄sideratio app̄ciationis

Prima est consideratio
inuentionis. Scom Be. in home. ager
ille in quo inuenitur h̄mōi thesaurus i d̄
sciplina studij celestis. Unde nō inuenit i
luxuriosis & suauiter uiuentibz. Job. xviiij
Non inuenit in terra suauiter uiuentium.
Ideo virgines sacre uirginitatē deo con
secrātes omnes carnis delicias abdicarūt:
ut hunc thesaurū inuenirent. Tūc enī vere
desiderant celestia cum abdicant perfecte
carnalia.

Secūda ē cōsideratio abs

consonis: quia ut dicit Be. ego. Hūc thes
aurū cū inuenit hō abscondit. sed ut fuer.
quia studiū celestis desiderij a malignis sp̄
ritibus custodire nō sufficit qui h̄ ab hūa
nis laudibus nō abscondit. In p̄sentē enī
uita quasi in uia sumus qua ad patriē p̄gi
mus. Maligni autē spūs iter nostrū qua
si quidam latrūculi obsidēt. Dep̄d̄ri q̄ de
siderant q̄ thesaurū publice in uia portant.
Hoc autē dico nō ut p̄xiimi n̄ri opa n̄ra nō
uideant sed ut p̄ hoc q̄d agimus laudes ex
terius nō queram?. Hec ille. Iste igit the
saurus nō abscondit neq̄ seruat i uanigli
osis sed in humilibz.

Tertia est cōsideratio ap

preciationis. qz omnibz terrenis p̄ponit de
bet. quod nō faciūt auari sed paup̄raris a
matores. Ideo dicit. p̄re gaudio illius ra
dit. pedibz mētis ip̄m affectādo: et uēdit
uniuersa que habet t̄palia & terre a p̄sus
cōtempnēdo: et emit agrū illū tota ter di
scipline celestis studij inhiando. Be. e. Agz
p̄fecto uenditis omnibz compat. q̄ uolu
prati bz carnis renūciāns: cūcta sua terrena
desideria p̄ discipline celestis custodiā cal
cat. ut nihil iam q̄d caro blandif libeat. ni
hil quod carnale uitam trucidat: spūs q̄
horreat. Hec ille. Sic itaq̄ fecerunt sa
cre uirgines &c.

Secūda est pabola inflāmatiue di

lectōis q̄ sequit ad desiderū su
p̄dictū. Cū dicit d̄ns. Frerū si
ēre. ce. ho. neg. &c. i. t̄le ē negociū q̄d sit i ce
lestia militāti ut i aia deuota. sic negociū

¶ Hermones cōmunes

hoīs q̄rentis bonas margaritas rē. Secū
dū glo. p. margaritā p̄ciosam intelligit cele
stis vite dulcedo. vñ Bie. in hom. Celeste
regnū homini nego. catorū sile dī q̄ bonas
margaritas q̄rit: sed vñ p̄ciosam inuenit:
quā vitz iuuentū oīa vendens emī. q̄ d̄ ce
lestis vite dulcedō inq̄ tū p̄ssibilitas ad
mittit cognouit: ea q̄ p̄us amauerat libe
rā cōta derelinq̄t. In cōparōe ei⁹ vi lescūt
oīa: habita d̄ferit. congregata disp̄gīt. nō
hil terrenū liber: deforme d̄picit q̄cqd̄ de
terrene rei placebat. Specie q̄ sola p̄ciosose
margarite claritas fulget in mēre. hec ille.
De margaritā itaq̄ sic d̄r. **Ps̄.** in li. ex.
in concilijs maris ex roze celestis q̄ p̄inci
palis sentis in puro amore dei. Vñ et dice
re possum⁹ q̄ ver⁹ amor dei siue charitas
q̄ p̄ciosissima est sup̄ oēs p̄tutes signat p̄
margaritā. Circa quā tria notant i eua
Primo est dignitas affectiue (gelio
d̄ditionis: cū d̄r. vna p̄ciosose margarita
Secūdo est qualitas affectiue dispositō
nis: cū d̄icit. abiq̄r. z. vendidit omnia q̄ ha.
Tertio est veritas adeptōnis: cū d̄icit.
z. emit eam.

Primo igitur tangit di
gnitas affectiue d̄ditionis. Est em̄ vera p̄
ciosose margarita. In q̄b. verbis triplex a
notat dignitas q̄ noītz affectū allicere d̄z.
Prima est dignitas amorose vnitaris.
q̄ vna. vnitas q̄ppe amabilior est z. deside
rabilior multitudine s̄m p̄hos. Dicit autē
hec margarita. s. vera charitas vna: q̄ mē
tem in d̄no vnit. s. in deo. **2. in li. p̄sologio**
Lur p̄ multa vagar̄ homūdo q̄redo bo
na aīe. he z. corpis tui. Ama vñū bonū in
q̄ sunt oīa bona. Itē d̄r. vna. q̄ sp̄a sola sus
ficiat ad salutē. sine illa autē nō p̄ alta suffi
ceret. Illud ē ergo vñū de quo dicit Lu.
p̄. Vñū est necessariū. Itē d̄r. vna: q̄ vult
esse sola. s. sine amore mūdī. **Bie.** Dilce nō
diligere mūdū vt diligas deum. auerte vt
puertaris. effūde vt ipleary. hec ille. Dica
mus igit̄ desiderantes diuine bonitatis et
amoris dulcedinē cū brō **Aug.** vi. Dulce
sēc mibi dulcedo felix et secura colligēs me
a dispositōne q̄ frustra disp̄sus sū dum ab
vno te auer. s. in mltā euaniū. **Secūda**
est dignitas p̄ciosose q̄litaris: q̄ p̄ciosose. Ha

bet em̄ p̄cipue triplex magnū p̄cū. **Prim**
est p̄cū virtuose informatiōis. q̄ sic dicit
Amb. Charitas est forma p̄tutū. z. hoc q̄
ad esse meritorū. **Alitū** vitz p̄ciosose cha
ritas que virtutibz ceteris p̄cū p̄fert. **Se**
ne charitate ei nihil p̄cū habet. **Tatū** autē
habet p̄cū meritorū q̄ntū ibi ē de charitatē
re. **Jo Bieg.** Nihil habet vriditatz ram⁹
bōi opis nō māserit i radice charitatē. **Se**
cundum est p̄cū copiose p̄ciparōis. **Per**
charitatē enī fit hō p̄ticeps omnū bonoz
q̄ sūt z. facta sūt in ecclesia dei. **Aug.** **Pen**
sent mūdī amatores q̄ntū bonū ē charitas
q̄ sine labore nō aliena bona nra facit. vñ
Ps̄. Particeps ego sū oim timentiū rē
Tertū est p̄cū glōse remuneratiōis.
Eric em̄ mētura z. **Edus** glōe s̄m mētura
z. **Edū** charitatē vt determinat doctor lan.
p̄e. j. q. xij. **Vñ Jaco. j.** Coronā vite p̄p̄o
milit de⁹ diligētibz se. **Tertia** est digni
tas vigorose firmitatis: q̄ d̄i margarita q̄
est lapis q̄dā. Est autē in dei charitate et a
more triplex vigorosa firmitas. **Prima** ē fir
mitas vtiliter defensua. Est em̄ s̄i firma
petra. **Vñ Darf. vij.** d̄r. saluator. **Dis** q̄
audir p̄ba. mea: q̄. s. erat ad dei amorem et
charitatē inductura: z. facit ea: assilabit vñ
p̄ sapienti q̄ edificauit domū suā supra pet
rā. z. desēdit pluua rē. z. irruit in domoz
illi⁹ z. nō cecidit. fundata em̄ erat supra fir
mā petra. **San. vlt.** **Aque** mltē nō potuer
tuerūt extinguerē charitatē. **Secūda** est fir
mitas fortiter opatiua. **Amor** em̄ d̄i adeo
reddit hōiem fortē z. firmū vt nihil virtuo
suz sit ei difficile: s̄ oīa leuia. **Aug.** **Oīa** s̄
ua et imania: facilia ac p̄pe nlla facit amor
Tertia est firmitas iugiter p̄euerantia.
q̄ sicut d̄r. j. **Coz. xij.** **Charitas** nūq̄ ex
cidit. **Vñ** em̄ charitas z. amor: dei i choa
tio est celestis britudinis q̄ est p̄petua z. in
terminabilis.

Secūdo tangitur quali
tas affectiue dispositōis. q̄nt. s. debet hō
disponi in p̄re affectiua vt possit emere et
possidere hanc p̄ciosā margaritā. q̄ vitz
pea habēda d̄z oīa exponere. iō. d̄r: **Abiq̄**
scilicet a seipso siue ab iclinatiōne p̄pria nat
urali. **Et** vendidit. i. exposuit siue p̄p̄p̄it
oīa q̄ habuit. **Abiq̄** q̄ppe hō naturali
indinatōz ad tria q̄ sūt mltis occasio p̄dino

nis. s. ad diuitias habēdas: ad delicias ca-
piēdas: et ad honores siue peminētiās ex-
quēdas. Qui vult gē emere p̄ciosam mar-
garitā: vitē celestis vite dulcedinē: debz ab-
tre. i. recedere ab h̄mōi inclināōe: vim sibi
faciēdo. *Yuxta illud Mat. 13. Regnū celo-
rū vim patit. et violenti rapiūt illud. Nec
durū esse debet omnes diuitias: delicias z
honores cōtemnere p̄pter hanc celestē mar-
garitā. Preciosissima em̄ et dignissima z
p̄ se sufficiētissima est. omnia autē p̄dicta va-
nitate plena. Eccles. 1. Vanitas vanitatum
z omnia vanitas. Dicam⁹ ergo de p̄dictoz
vanitate quippiā vt. Dicam⁹ ea p̄pter mar-
garitā celestē cōtemnere.*

Primo de vanitate diuitiarū

Secūdo de vanitate deliciarū q̄ s̄plex ē.
Prima ē vanitas bestialis cōditionis. Uti-
ta em̄ voluptuosa facit hominē bestiale cū
sēz viuūt s̄m̄ appetitū sensualitatē: quemad-
modū z bestia. In carne em̄ cōicat hō cum
bestijs. *Unde p̄ delicias carnales amittit
homo sensum virtutū: horrorem peccatorū
desideriū eternoz: timorē supplicioz infer-
naliū. i. *Cap. 11. Animalis homo nō per-
cipit ea que sunt spūs dei. Stulticia em̄ est illi
z c. Secūda est vanitas punctal duratō-
nis. Bre. Homētaneū est quod delectat
sed eternū quod cruciat. Bern. Ue ye ye
vapor est ad modicū parens q̄ eterne felici-
tatis aditū interdūdit. Q̄ntē breuitas q̄
momentanee sunt omnes carnis delitie.**

Tertia est vanitas finalis cōditiōis. **Co-**
ditiō nāq̄ finalis corporalū deliciarū q̄ ad
ipm̄ corpus est fetida co: poris resolutio. nā
z fetidiora solēt esse corpora q̄ magis deli-
cioso fuerūt nutrita. quo ad animā p̄o finis
deliciarū carnalium est angustia z luctus.
*Apoc. 17. Quāntū glificauit se z in de-
litijs fuit tantū dare illi tormentū q̄ luctus*
Tertio de vanitate honorū seu peminenti-
arū temporalū

Tertio tangitur veritas

perfectiue adeptiōis: cū dicit: et emit eam.
Plures q̄ de abnegauerūt diuitias: delicias
z honores. et sic abierūt z venderunt
id ē exposuerūt omnia et contēpserūt q̄ ha-
buerūt. nec tñ emerūt p̄ciosam margaritā.
Sicut aliqui p̄hi. qz nō puenerūt ad gustan-
dū dulcedinē celestis et eterne vite p̄ veraz

charitatē et amorē dei. Tales em̄ sicut dicitur
Rhom. 1. est deū cognouissent: nō tñ si-
cut deū glorificauerūt: sed euauerūt in co-
gitationibz suis zc. Nō satis est ḡ contēne-
re mūdū nisi emat p̄ciosā margaritā. q̄ em-
ptio fit dādo deo voluntatē sic a munda-
nis retractā. Si enim cor tuū et voluntatē
deo tribuis: ip̄e seipm̄ tibi dabit et dulce-
dinē celestis vite quā degustabis p̄ amorē
charitatis: et sic est ibi quedā emptio. p̄
Gustate et videte quoniā suavis est dñs.

Quarta est parabola exhortatiue p̄-
munitiōis: cū dicit dñs. Iterum
sile est regnū celoz. i. ecclesia militans
sagene misse in mare. i. in munduz: et
ex omni genere pisciū zc. Ubi notant tres
considerationes quibz p̄muniri debem⁹ ad
cauendū nobis q̄nti sumus in ecclesia dei

Prima ē consideratio piculose cōmixtiōis

Secūda est ignominiose separatiōis

Tertia est rigorose incarcerationis

Prima est zc. quia videli-

cet in ecclesia militanti mali z reprobi cōmi-
xti sunt cū bonis. Ideo dicit. Sile est. reg.
celoz sagene misse in mare: z ex omni gene-
re pisciū. s. bonoz z maloz congregati. *Chry-
sost. Hūc malos bonosq̄ cōiter quasi p̄
retros pisces fidei sagena cōtinet*

Secūda est cōsideratio

ignominiose separationis: qz in fine sepabūt

mali a consortio bonoz. Ideo dicit. Quā

cū impleta esset: qd̄ erit in fine seculi quan-

do hūani generis sūma concludet: et nūes

rus electozū implebit: educentes. s. de flucti-

bus hui⁹ vite. et lectus litus sedentes. z s̄m

Chry. Sicut mare seculū: ita seculū finem

significat lit⁹ maris selegerūt bono. in va-

sa sua: malos autē foras miserūt. Sic erit

in cōsummatōe seculi. Erubūt angei z se-

pabūt malos de medio iustozū. *Chry. s̄m.*

In fine boni p̄ces in vasis eligūt. mali p̄-

teant foras. qz z electus quisq̄ in taber-

nacula eterna recipiet: et interni regni luce p̄-

ditā ad extiores tenebras reprobi p̄trahūt

Tertia est consideratio

rigorose incarcerationis: quia mittēt eos i ca-

minū ignis. ibi erit fletus z stridor dentū.

Bre. in homo. Timendū est hoc potius q̄

exponendū. opta em̄ voce torinca peccan⁹

¶ Cōe de virginibus

si dicta sunt; ne q̄s ad ignorātie sue excusa
tionē recurrat siq̄ de eterno supplicio ob
scure disceret. Hec ille. Post predictas au
tem pabolas dicit dñs discipulis suis. In
tellexistis hec omnia .s. parabolas predi
ctas. q. d. ad vos p̄tinet intelligere. Hie
ronymus. Ad apostolos enī p̄p̄t̄ie ser
mo est quos nō vult audire tm̄ vt populū:
sed etiā intelligere vt magistros futuros. se
quit. Dicunt ei. Etiam .s. intelligimus. De
inde exhortat eos ad docendū alios dicens.
Ideo om̄is scriba. i. doctor. vt enim dicit
August. Apostoli sunt scribe et notarij chri
stiverbum eius signantes in tabul cordis.
Doctus in his que necessaria sūt sibi et alijs
in regno celoꝝ. id ē in ecclesia militante. si

milis est homini patri familias. id ē in hie
similitudine in qua imitationis nō equipa
rationis: qui p̄fert de thesauro suo. id est de
sciētia sua in corde abscondita noua et vete
ra. i. auctoritates noui et veteris testamēti.
¶ Vel fm̄ Greg. noua de suauitate regni. et
vetera de terrore supplicij: vt vcl̄ p̄t̄e ter
reant quos p̄mia non inuitāt. Hec ille. In
tra igitur pabolas p̄dictas studeam⁹ des
derare celestia et dulcedinē vite celestis de
gustare: et nobis ip̄s p̄cauere ne a mal̄ cum
bonis p̄mixtis seducamur: vel de malis
numero inueniamur. et foras in carminum
ignis mittamur. sed potius inter bonos in
uenti in vasis celestiu mansionū recipiamur
in celesti regno p̄enniter regnaturi Amen.

Societ' Jesu Paderborne

¶ Finiant sermones admodū

secundi et viles De solennitatibus christice in temerate eius marisioim
q̄ sanctorū per totius anni circulū: cū fr̄onibus sup̄ euangelia de cōmuni
sanctorū: Quibus p̄mittunt materie quedā cōmunes de Aduentu domi
ni: a reuerendo patre magistro Nicolao denigse p̄rouincie Fr̄acie super
eres Diores de obfuaāia puiciali vicario dignissimo editi: Imp̄p̄t̄ denis
q̄ circūspecti viri Joānis Rynma. de Oringaw arch. bibliopole. in offi
cina industrij Henrici Stan. in opido imperiali Hagenaw cuius imp̄ss
Anno gratie. D. M. die autem .xij. mensis Martij finiūt feliciter.